

ذاکر و مذکور

فاروق ایزدی‌نیا

در دعای موقع خواب عبارت "انت الذاکر و انت المذکور" را می‌گوییم و سپس متن دعا را زیارت می‌کنیم. چرا خداوند هم ذاکر است و هم مذکور، در حالی که ما او را ذکر می‌کنیم. حضرت بهاء‌الله در یکی از الواح چنین توضیح فرموده‌اند:

"به نام خداوند یکتا انشاء‌الله لازال به ذکرالله مشغول باشید و از دوشش فارغ؛ و حق جل کبرائه هرگز عباد خود را، از ذکور و اناث، فراموش نفرموده و نخواهد فرمود و ذکر و رحمت و عنایت و رحمتش لازال سبقت داشته و خواهد داشت. اوست ذاکر و مذکور. ذاکر است، چه که قبل از ظهور عباد در عالم ملکیه، جمیع را ذکر فرموده و ذکر او عباد را علّت ذکر عباد است او را؛ و مذکور است چه کل السنّ به ذکر و ثنای او ناطق. چنانچه جمیع حق را می‌طلبند اگرچه از او محتجبند. هر وصف و ثنایی که از لسان هر واصف ظاهر می‌شود به مبدأ خود راجع است، اگرچه آن مُثنی و واصف موصوف را شناسند. خوشا به حال نفسی که بشناسد و ذاکر شود. و الرّوح علیک" (مجموعه آثار قلم اعلیٰ، ص ۷۸، شماره ۳۸)